

Styrkflokkun á timbri

Hér fyrir neðan eru tilvísanir í kafla í ÍST INSTA 142 þegar flett er upp í ÍST EN 14081-1 en ÍST INSTA 142 uppfyllir meginreglur ÍST EN 14081-1 og er vísað til hans í ÍST EN 1912.

5.1.1 Krafa fyrir útlitsstyrkflokkun: Sjá formála, inngang og kafla 1 í ÍST INSTA 142:2009.

5.1.2 Krafa fyrir þurrkað flokkað efni : Sjá kafla 6.1.1 og 6.1.2 í ÍST INSTA 142:2009.

5.1.3 Krafa um rakainnihald: Sjá kafla 6.1.3 í ÍST INSTA 142:2009.

Viðarraki er ákveðinn samkvæmt ÍST EN 13183.

Kröfur vegna ákveðinna útlitsgalla (t.d. sprungna, vindings og beygja) sem eru takmarkaðar samkvæmt töflum 1, 3, 7, 8 og 11 eru háðar viðarraka þegar það er flokkað. Kröfurnar eru byggðar á að viðarraki sé 20%. Þegar timbur með lágt rakainnihald er flokkað **má** endurmeta kröfurnar. Þegar timbur með hátt rakainnihald er flokkað **skal** endurmeta kröfurnar.

Timbur sem uppfyllir kröfur í 3.15 í ÍST INSTA 142:2009. Timburstafla sem hefur verið flokkaður með 20% meðalraka eða minna þar sem engin einstök mæling hefur farið yfir 24% [ÍST EN 14081- 1 3.4] er kallað þurrkað flokkað efni og má merkja sem slíkt (ÍST EN 14081-1). Timbur sem er hluti af stafla sem er flokkað með viðmiðunarviðarraka 18% eða minna samkvæmt ÍST EN 14298, er talið uppfylla kröfur fyrir þurrkað timbur. Frávik fyrir 18% viðarraka er 18 +/- 2,5 %.

5.2 Krafa fyrir útlitstyrkflokkaðan burðarvið: Sjá formála í ÍST INSTA 142:2009 - Útlitsstyrkflokkun.

Þessi norræni staðall ÍST INSTA 142:2009 er endurskoðun á ÍST INSTA 142:1997. Ekki er fjallað um samsvarandi efni í stöðlum frá CEN og því á kyrrstöðuákvæði ekki við um útgáfu staðalsins. ÍST INSTA 142 uppfyllir meginreglur ÍST EN 14081-1 og er vísað til hans í ÍST EN 1912.

5.2.1 Krafa um hvernig styrkur timburs lækkar við efnisgalla: Sjá kafla 5 í ÍST INSTA 142:2009 - Mælireglur.

5.4 Krafa um endingu viðar: Sjá töflu 6 í ÍST INSTA 142:2009 - Kröfur vegna annarra galla í viðnum.

5.4.1 Krafa um náttúrulega endingu: Sjá töflu 2 í ÍST EN 350-2.

5.5 Krafa um eldvarnarkröfur: Sjá viðauka C í ÍST EN 14081-1.

Það þarf að prófa og flokka timbrið samkvæmt staðli EN 13501-1 nema flokk D-s2, d0 sem ekki þarf að flokka nánar.

6.1 Krafa um mat á samhæfni – Almennt: Sjá kafla 6.1.5 í ÍST INSTA 142:2009. - Eigið eftirlit í verksmiðju

6.2 Krafa um upphafsgerðarprófun: Sjá viðauka A í ÍST INSTA 142:2009.

6.3 Krafa um eigið eftirlit í verksmiðju: Sjá kafla 6.1.5 í ÍST INSTA 142:2009. - Eigið eftirlit í verksmiðju

Í eftirliti sem fram fer einu sinni á hverri vakt skal skoða viðartegund, vaxtarsvæði, stærð, flokk, viðarraka ef um þurrkað efni er að ræða og stimpill skal yfirfarinn.

Styrkflokkun á timbri

ATHUGASEMD 1: Á hverri vakt skal framleiðandinn fullvissa sig um að aðeins þeir starfsmenn sem eru skráðir í handbók verksmiðjueftirlitsins (gæðahandbókinni) yfir viðurkennda flokkara annist flokkunina. Að minnsta kosti árlega skal hæfni starfsmanna prófuð og viðarrakamælir stilltur.

ATHUGASEMD 2: Þegar framleiðandi er ekki hæfur til þess að prófa þá sem flokka skal hann ráða undirverktaka sem er hæfur til þess. Starfsmenn skulu prófaðir við eðlilegar daglegar aðstæður. Það þýðir að hver starfsmaður skal að minnsta kosti flokka 50 timbursýni. Verklegra prófunin skal vera við eðlilegar verksmiðjuaðstæður, þar sem flokkunarlínan er skoðuð, og það hvort timbrið sé vel sjáanlegt. Flokkunarhraði skal metinn og prófað að flokka í mismunandi flokka. Einnig skal skoða hvernig timbur sem er kastað frá er meðhöndlað.

ATHUGASEMD 3: Ef flokkunin er ekki framkvæmd í verksmiðju skal flokkað við eðlilegar aðstæður í staðinn fyrir eðlilegar verksmiðjuaðstæður. Leyfð skekkja upp um flokk er 10% af heildinni. Leyfð skekkja upp um tvo flokka er 5% af heildinni. Með tilliti til kvista, trefjaskekkju og breiddar á áhringjum er leyfð skekkja upp um einn flokk 5%. Sýnataka, skoðun og viðurkennt viðmið sem fram kemur í í CEN/TS 12169 skal fylgja AQL = 10 og úrtaki (S) sem er að minnsta kosti 50 eintök.

ATHUGASEMD 4: Í CEN/TS 12169 er notaður tölfræðilegur sýnafjöldi samkvæmt ISO 2859-1.

ATHUGASEMD 5: Flokkunarmistök eru það þegar timbur er flokkað of hátt. Timbur sem er flokkað of lágt uppfyllir kröfurnar. Við lágmarksskráningu á flokkuðu timbri þarf að koma fram nafn viðskiptavinar, viðartegund, flokkur, flokkunarstaðall, stærð, yfirborð, raki við flokkun á þurrkuðu timbri, dagsetning, vakt og hver flokkaði.

7. Krafa um merkingu á timbri: Sjá kafla 7 í ÍST INSTA 142:2009 - Merkingar.

Ákvæði um merkingar má finna í ÍST EN 1481-1. Sjá einnig meðfylgjandi merkimiða fyrir búnt og stimpil fyrir einstaka spýtu.